

A feladatokat írta:
Birikiné Nyéki Andrea, Tarnaörs

Csapat tagjai:

.....
Iskola:

.....
Beküldési határidő: 2019. december 10.

Lektorálta:
Dr. Fülep Teofil PhD, Miskolc

Curie Környezetvédelmi Emlékverseny **7-8. évfolyam I. forduló** **2019/2020.**

1. Feladat

10 pont

A Duna-Ipoly Nemzeti Park címerállata a havasi cincér. Írd az állítások utáni pontozott vonalra, hogy IGAZ vagy HAMIS az állítás!

1. Fekete foltjainak száma négy
2. A hím csápja jóval hosszabb, mint a nőstényé
3. Brit-szigeteken erős állománya található
4. Röpképtelen
5. Mindenevő
6. Élőhelye leginkább a hegyvidéki bükkösök
7. Kedveli a sűrű zárt erdőket
8. A kifejlett bogarak nálunk általában július első felében jelennek meg, előbb a hímek, majd néhány nap múlva a nőstények is
9. Természetvédelmi értéke 100.000 Ft
10. Táplálékspecialista

2. Feladat Nézz utána!

5 pont

Nevezd meg a Duna –Ipoly Nemzeti Park melyik tájvédelmi körzetében járunk a leírás alapján!

1. Itt található a még ma is működő, XII–XIII. században épült „premontrei” erődtemplom, mely az 1996. évben befejeződött felújítás után eredeti pompájában kápráztatja el az idelátogatót. A templom szentélyében az eredeti freskótöredékekben gyönyörködve, az elmúlt évszázadok hangulatát eleveníthetjük fel.....

2. Gróf Széchenyi Zsigmond, a világhírű vadász és író, egy könyvében így emlékezik a tájról: „Háborítatlan pusztaságot, rejtelmes ingoványt, vízimadarak titokzatos, vadregényes világát... sok-sok vadlibát, tarka-barka vadrécét, cifra füttyű cankófélék feljebb-alább tilinkózó társaságát...”

.....

3. A régi mocsaras rétvilágnak mára már csak a nyomai találhatók meg. Ezeknek a régi vizenyős rétegeknek az egyik fennmaradt emléke a Csíkvarsai-rét. Az alsóbbrendű állatok közül megemlíthető egy mediterrán elterjedésű százlábúfaj, az öves skolopendra, mely az országban egyedül e tájvédelmi körzetben fordul elő. A terület leghíresebb barlangja a Csákvár határban található Baracházi-barlang .

4. Három nagy tájegység, a Duna-Tisza-köze, a Tiszántúl és az Északi-középhegység találkozásánál fekszik. Meredek löszdombok, sivatagot idéző homokbuckák, az Alföld ősi arculatát felidéző mocsarak várják az idelátogató vendégeket. A Gombai- és Úri-patakok löszvölgyeit gyönyörű mocsárrétek, nádas-füzes foltok kísérik, ahol május végén a mocsári kosborok és fátyolos nősziromok virágzása kelt feltűnést. Néhány éve itt került elő hazánk egyik ritka egyenesszárnúja, a fokozottan védett magyar tarsza. Székesrekeszi-legelő, ahol a vidék talán legszebb vakszikes területét találjuk. Vörös- és kékvércsék, kabasólymok, egerészölyvek egyik kedvelt táplálkozó területe ez a legelő.

5. Az ember jelenléte egészen az emberi lét kezdetéig vezethető vissza. Vértesszőlősön 300.000 éves előembertelepelt tártak fel, amely világviszonylatban is nagyon ritka régészeti leletnek számít. Kultúrtörténeti érdekesség a neszmélyi Várhegy. Pusztamarót volt a mohácsi ütközetet követő híres maróti csata helyszíne. Emlékét ma Székely Bertalan festménye őrzi. Agostyánban egzóta fajokban gazdag arborétum tekinthető meg.

3. Hungarikum TOTÓ

15 pont

Karikázd be a helyes választ!

1. Mikor lépett hatályba a hungarikum törvény?.....

a) 1992

b) 2002

c) 2012

2. Melyik állítás igaz a hungarikum fogalomra?.....

a) Gyűjtőfogalom

b) egy megye területén fellelhető értékek

c) Magyar Értéktár

3. Melyik hungarikum került a Hungarikumok Gyűjteményébe, úgynevezett "törvény általi hungarikumként"?

a) Kürtőskalács

b) Egri bikavér

c) A matyó népművészet

4. Melyik mondat befejezés igaz?

Hungarikummá kizárólag olyan kiemelkedő nemzeti érték nyilvánítható,

a) amely előzőleg már tájegységi értéktárba felvett nemzeti érték

b) amely előzőleg már felvételt nyert a Magyar Értéktárba.

c) amely előzőleg már a megyei értéktárba felvételt nyert.

5. A hungarikummá nyilvánítás alulról építkező, többlépcsős folyamat, melyet bárki kezdeményezhet a megfelelő formanyomtatvány benyújtásával. Ezt az alulról történő építkezést nevezzük:.....

a) nemzeti értékpiramis rendszerének

b) országos értékpiramis rendszerének

c) nemzeti értékpiramis szerkezetnek

6. Mennyi érték tartozik a Hungarikumok Gyűjteményébe?.....
- a) 35 b) 55 c) 70
7. Mit jelent az a szó, hogy hungarikum?.....
- a) ősi magyar törzs neve b) Magyarországról származó c) nemzeti értékek elnevezése
8. Milyen színeket tartalmaz a hungarikum védjegy?
- a) piros, fekete fehér b) piros, fehér, zöld c) kék, fehér sárga
9. Ki dönt arról, hogy melyik nemzeti érték lehet hungarikum?.....
- a) Hungarikum Bizottság b) Államtitkár c.) Miniszterelnök
10. A hungarikum védjegyén látható kereszt milyen színű és merre dől?
- a) piros és jobbra dől b) zöld és balra dől c) piros és balra dől
11. Az alábbiak közül melyik található a Hungarikumok Gyűjteményében.....
- a) Bodrogszeg b) Bükk Nemzeti Park c) Hortobágyi Nemzeti Park
12. Melyik település híres a busójárásról?.....
- a) Debrecen b) Mohács c) Baja
13. Az alábbiak közül melyik nem hungarikum?.....
- a) Alföldi porcelán b) Herendi porcelán c) Zsolnai porcelán és kerámia
14. Milyen hangszer a magyar cimbalom?
- a) húros b) ütős c) vonós
15. Mikor minősítették hungarikummá a tárogatót?
- a) 2012 b) 2013 c) 2014

4. Kinek a nevéhez fűződik? Párosító.

6 pont

Az alábbi hungarikumok kinek a nevéhez kapcsolhatók? Alkoss betű – szám párokat és írd a pontozott vonalakra!

a. Szikvíz	1. Vörösmarty Mihály
b. Fröccs	2. Istványi Ferenc
c. Magyar operett	3. Jedlik Ányos
d. Vizsolyi Biblia	4. Sebő Ferenc
e. Táncháztanulmány	5. Huszka Jenő
f. Hollóházi porcelán	6. Károlyi Gáspár

.....

5. Feladat

4 pont

A fordítógép meghibásodott és az egyébként létező élőlényneveket rosszul fordította le. Próbáljátok meg kitalálni melyek az élőlények helyes nevei!

KÓCOS LEN.....

ICIRI PICIRI VIZICSIBE.....

TOHONYA BOROSZLÁN.....

DALIA KOSBOR.....

Felhasznált irodalom:

<http://www.hungarikum.hu/sites/default/files/hungarikumok-lista.pdf>

Wikipedia

Csákány Antalné – Hartdégenné Rieder Éva – Rugli Ilona TERMÉSZETISMERET Tankönyv az 5. évfolyam számára.

Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó

Duna – Ipoly Nemzeti Park (TermészetBúvár melléklete)

<https://www.dunaiopoly.hu/hu/>

TermészetBúvár 2019/3. szám, 2019/1 szám